• ขั้นตอนที่ 1: หาค่าเฉลี่ยและปรับข้อมูล (Center the Data)

P(x,y)	X	Υ
А	2	1
В	4	3
С	5	5
D	7	5
Mean (ค่าเฉลี่ย)	(2 + 4 + 5 + 7) / 4 = 4.5	(1+3+5+5)/4=3.5

P'(x,y)	X	Υ
A'	2 - 4.5 = -2.5	1 - 3.5 = -2.5
В'	4 - 4.5 = -0.5	3 - 3.5 = -0.5
C'	5 - 4.5 = 0.5	5 - 3.5 = 1.5
D'	7 - 4.5 = 2.5	5 - 3.5 = 1.5

• ขั้นตอนที่ 2: คำนวณ Covariance Matrix (C)

• ใช้ข้อมูลที่ปรับแล้ว (Centered Data) มาคำนวณ

$$Cov(X_{1}, X_{1}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{1k} - \overline{x_{1}})(x_{1k} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{11} - \overline{x_{1}})(x_{11} - \overline{x_{1}}) + (x_{12} - \overline{x_{1}})(x_{12} - \overline{x_{1}}) + (x_{13} - \overline{x_{1}})(x_{13} - \overline{x_{1}}) + (x_{14} - \overline{x_{1}})(x_{14} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(2 - 4.5)(2 - 4.5) + (4 - 4.5)(4 - 4.5) + (5 - 4.5)(5 - 4.5) + (7 - 4.5)(7 - 4.5)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2.5)(-2.5) + (-0.5)(-0.5) + (0.5)(0.5) + (2.5)(2.5)}{4 - 1} = \frac{13}{3} \approx 4.33$$

$$Cov(X_{1}, X_{2}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{1k} - \overline{x_{1}})(x_{2k} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{11} - \overline{x_{1}})(x_{21} - \overline{x_{2}}) + (x_{12} - \overline{x_{1}})(x_{22} - \overline{x_{2}}) + (x_{13} - \overline{x_{1}})(x_{23} - \overline{x_{2}}) + (x_{14} - \overline{x_{1}})(x_{24} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(2 - 4.5)(1 - 3.5) + (4 - 4.5)(3 - 3.5) + (5 - 4.5)(5 - 3.5) + (7 - 4.5)(5 - 3.5)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2.5)(-2.5) + (-0.5)(-0.5) + (0.5)(1.5) + (2.5)(1.5)}{4 - 1} = \frac{11}{3} \approx 3.67$$

$$Cov(X_{2}, X_{1}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{2k} - \overline{x_{2}})(x_{1k} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{21} - \overline{x_{2}})(x_{11} - \overline{x_{1}}) + (x_{22} - \overline{x_{2}})(x_{12} - \overline{x_{1}}) + (x_{23} - \overline{x_{2}})(x_{13} - \overline{x_{1}}) + (x_{24} - \overline{x_{2}})(x_{14} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(1 - 3.5)(2 - 4.5) + (3 - 3.5)(4 - 4.5) + (5 - 3.5)(5 - 4.5) + (5 - 3.5)(7 - 4.5)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2.5)(-2.5) + (-0.5)(-0.5) + (1.5)(0.5) + (1.5)(2.5)}{4 - 1} = \frac{11}{3} \approx 3.67$$

$$Cov(X_{2}, X_{2}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{2k} - \overline{x_{2}})(x_{2k} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{21} - \overline{x_{2}})(x_{21} - \overline{x_{2}}) + (x_{22} - \overline{x_{2}})(x_{22} - \overline{x_{2}}) + (x_{23} - \overline{x_{2}})(x_{23} - \overline{x_{2}}) + (x_{24} - \overline{x_{2}})(x_{24} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(1 - 3.5)(1 - 3.5) + (3 - 3.5)(3 - 3.5) + (5 - 3.5)(5 - 3.5) + (5 - 3.5)(5 - 3.5)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2.5)(-2.5) + (-0.5)(-0.5) + (1.5)(1.5) + (1.5)(1.5)}{4 - 1} = \frac{11}{3} \approx 3.67$$

Covariance atrix =
$$\begin{bmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{bmatrix}$$

- ขั้นตอนที่ 3: คำนวณ Eigenvalues (λ)
- เราต้องการหาค่า λ ที่ทำให้สมการ $\det(C-\lambda)=0$ เป็นจริง

$$det \begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{pmatrix} - \lambda \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} = 0$$

$$det \begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{pmatrix} - \lambda \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{pmatrix} \end{bmatrix} = 0$$

$$det \begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & \lambda & 3.67 \\ 3.67 & \lambda \end{pmatrix} \end{bmatrix} = 0$$

$$(4.33 - \lambda)(3.67 - \lambda)$$

$$(4.33 - \lambda) (3.67 - \lambda) - 13.47 = 0$$

 $\lambda^2 - 8\lambda + 15.89 - 13.47 = 0$
 $\lambda^2 - 8\lambda + 2.42 = 0$
 $(\lambda - 7.685) (\lambda - 0.315) = 0$

• แก้สมการกำลังสอง ได้ Eigenvalues:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$\lambda = \frac{-(-8) \pm \sqrt{(-8)^2 - 4(1)(2.42)}}{2(1)}$$

$$\lambda = \frac{8 \pm \sqrt{64 - 9.68}}{2}$$

$$\lambda = \frac{8 \pm \sqrt{54.32}}{2}$$

$$\lambda = \frac{8 \pm 7.37}{2}$$

$$\lambda = \frac{8 + 7.37}{2} = \frac{15.37}{2} \approx 7.685$$

$$\lambda = \frac{8 - 7.37}{2} = \frac{0.63}{2} \approx 0.315$$

- O $\lambda_1 \approx 7.685$ (Principal Eigenvalue)
- $0 \lambda_2 \approx 0.315$
- หา Eigenvector สำหรับ Eigenvalue ที่ใหญ่ที่สุด ($\lambda_1 \approx 7.685$)
- แก้สมการ (C-\(\bar{\lambda}_1\))∨₁=0

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{pmatrix} - \lambda_1 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{pmatrix} - 7.685 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 4.33 & 3.67 \\ 3.67 & 3.67 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 7.685 & 0 \\ 0 & 7.685 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\binom{4.33 - 7.685}{3.67} \cdot \binom{x}{y} = 0$$

$$\binom{-3.355 \quad 3.67}{3.67 \quad -4.015} \binom{x}{y} = 0$$

$$\binom{-3.355x + 3.67y}{3.67x - 4.015y} = 0$$

$$-3.355x + 3.67y = 0$$

$$y = \frac{3.355}{3.67} \ x \approx 0.91x$$

$$3.67x - 4.02y = 0$$

$$y = \frac{3.67}{4.015} \ x \approx 0.91x$$

• การแปลงเป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วย (Normalization)

$$y \approx 0.91x$$

1.เวกเตอร์ตั้งต้น: จาก y \approx 0.91x และเราเลือก x=1 จะได้เวกเตอร์ \vee = [1, 0.91]

2.คำนวณขนาด (Magnitude): ใช้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส $\|\mathbf{v}\| = \mathsf{sqrt}(\mathbf{x}^2 + \mathbf{y}^2)$

O
$$||v|| = \operatorname{sqrt}(1^2 + 0.91^2) = \operatorname{sqrt}(1 + 0.8281) = \operatorname{sqrt}(1.8281) \approx 1.352$$

3.ทำให้เป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วย: นำแต่ละส่วนประกอบมาหารด้วยขนาดของมัน $\hat{\mathbf{u}} = \mathbf{v} \ / \ ||\mathbf{v}||$

O
$$x_unit = 1 / 1.352 \approx 0.739$$

O
$$y_unit = 0.91 / 1.352 \approx 0.673$$

ผลลัพธ์: เมื่อปัดเศษจะได้ Eigenvector v₁ (PC1) ≈ [0.74, 0.67]

• ขั้นตอนที่ 4 & 5: เลือก PC1 และแปลงข้อมูล

• เราเลือก Eigenvector ที่มี Eigenvalue สูงสุดเป็น Principal Component 1 (PC1)

O
$$PC1 = [0.74, 0.67]$$

- แปลงข้อมูล (Project Data): นำข้อมูลที่ปรับแล้ว (Centered Data) มาคูณ (Dotproduct) กับ PC1
- สูตร: New Coordinate = A' PC1

O A" =
$$(-2.5)(0.74) + (-2.5)(0.67) \approx -3.525$$

O B" =
$$(-0.5)(0.74) + (-0.5)(0.67) \approx -0.705$$

O C" =
$$(0.5)(0.74) + (1.5)(0.67) \approx 1.375$$

O D" =
$$(2.5)(0.74) + (1.5)(0.67) \approx 2.855$$

• ผลลัพธ์: เราได้ลดมิติข้อมูลจาก 2D (x, y) เหลือเพียง 1D!

P(x,y)	X	Υ
E	1	5
F	2	3
G	4	2
Н	5	1
Mean (ค่าเฉลี่ย)	(1+2+4+5)/4=3	(5+3+2+1)/4=2.75

ขั้นตอนที่ 1: หาค่าเฉลี่ยและปรับข้อมูล (Center the Data)

P'(x,y)	X	Υ
E'	1 - 3 = -2	5 - 2.75 = 2.25
F'	2 - 3 = -1	3 - 2.75 = 0.25
G'	4 - 3 = 1	2 - 2.75 = -0.75
H'	5 - 3 = 2	1 - 2.75 = -1.75

• ขั้นตอนที่ 2: คำนวณ Covariance Matrix (C)

• ใช้ข้อมูลที่ปรับแล้ว (Centered Data) มาคำนวณ

$$Cov(X_{1}, X_{1}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{1k} - \overline{x_{1}})(x_{1k} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{11} - \overline{x_{1}})(x_{11} - \overline{x_{1}}) + (x_{12} - \overline{x_{1}})(x_{12} - \overline{x_{1}}) + (x_{13} - \overline{x_{1}})(x_{13} - \overline{x_{1}}) + (x_{14} - \overline{x_{1}})(x_{14} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(1 - 3)(1 - 3) + (2 - 3)(2 - 3) + (4 - 3)(4 - 3) + (5 - 3)(5 - 3)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2)(-2) + (-1)(-1) + (1)(1) + (2)(2)}{4 - 1} = \frac{8}{3} \approx 3.33$$

$$Cov(X_{1}, X_{2}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{1k} - \overline{x_{1}})(x_{2k} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{11} - \overline{x_{1}})(x_{21} - \overline{x_{2}}) + (x_{12} - \overline{x_{1}})(x_{22} - \overline{x_{2}}) + (x_{13} - \overline{x_{1}})(x_{23} - \overline{x_{2}}) + (x_{14} - \overline{x_{1}})(x_{24} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(1 - 3)(5 - 2.75) + (2 - 3)(3 - 2.75) + (4 - 3)(2 - 2.75) + (5 - 3)(1 - 2.75)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(-2)(2.25) + (-1)(0.25) + (1)(-0.75) + (2)(-1.75)}{4 - 1} = -\frac{9}{3} \approx -3$$

$$Cov(X_{2}, X_{1}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{2k} - \overline{x_{2}})(x_{1k} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{21} - \overline{x_{2}})(x_{11} - \overline{x_{1}}) + (x_{22} - \overline{x_{2}})(x_{12} - \overline{x_{1}}) + (x_{23} - \overline{x_{2}})(x_{13} - \overline{x_{1}}) + (x_{24} - \overline{x_{2}})(x_{14} - \overline{x_{1}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(5 - 2.75)(1 - 3) + (3 - 2.75)(2 - 3) + (2 - 2.75)(4 - 3) + (1 - 2.75)(5 - 3)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(2.25)(-2) + (0.25)(-1) + (-0.75)(1) + (-1.75)(2)}{4 - 1} = -\frac{9}{3} \approx -3$$

$$Cov(X_{2}, X_{2}) = \frac{\sum_{k=1}^{4} (x_{2k} - \overline{x_{2}})(x_{2k} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(x_{21} - \overline{x_{2}})(x_{21} - \overline{x_{2}}) + (x_{22} - \overline{x_{2}})(x_{22} - \overline{x_{2}}) + (x_{23} - \overline{x_{2}})(x_{23} - \overline{x_{2}}) + (x_{24} - \overline{x_{2}})(x_{24} - \overline{x_{2}})}{4 - 1}$$

$$= \frac{(5 - 2.75)(5 - 2.75) + (3 - 2.75)(3 - 2.75) + (2 - 2.75)(2 - 2.75) + (1 - 2.75)(1 - 2.75)}{4 - 1}$$

$$= \frac{(2.25)(2.25) + (0.25)(0.25) + (-0.75)(-0.75) + (-1.75)(-1.75)}{4 - 1} = \frac{8.74}{3} \approx 2.91$$

Covariance atrix =
$$\begin{bmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{bmatrix}$$

- ขั้นตอนที่ 3: คำนวณ Eigenvalues (λ)
- เราต้องการหาค่า λ ที่ทำให้สมการ $\det(C-\lambda)=0$ เป็นจริง

$$det \begin{bmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{bmatrix} - \lambda \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = 0$$

$$det \begin{bmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{pmatrix} - \lambda \begin{pmatrix} \lambda & 0 \\ 0 & \lambda \end{bmatrix} = 0$$

$$det \begin{bmatrix} 3.33 & \lambda & 0 \\ -3 & 2.91 & \lambda \end{bmatrix} = 0$$

$$(3.33 - \lambda)(2.91 - \lambda)$$

$$(3.33 - \lambda)(2.91 - \lambda) - 9 = 0$$

$$\lambda^2 - 6.24\lambda + 9.69 - 9 = 0$$

$$\lambda^2$$
 - 6.24 λ + 0.69 = 0

$$(\lambda - 6.127)(\lambda - 0.112) = 0$$

• แก้สมการกำลังสอง ได้ Eigenvalues:

$$\lambda = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$\lambda = \frac{-(-6.24) \pm \sqrt{(-6.24)^2 - 4(1)(0.69)}}{2(1)}$$

$$\lambda = \frac{6.24 \pm \sqrt{38.9376 - 2.76}}{2}$$

$$\lambda = \frac{6.24 \pm \sqrt{36.1776}}{2}$$

$$\lambda = \frac{6.24 \pm 6.0148}{2}$$

$$\lambda_1 = \frac{6.24 + 6.0148}{2} = \frac{12.2548}{2} \approx 6.127$$

$$\lambda_2 = \frac{6.24 - 6.0148}{2} = \frac{0.2252}{2} \approx 0.112$$

- O $\lambda_1 \approx 6.127$ (Principal Eigenvalue)
- $0 \lambda_2 \approx 0.112$

- หา Eigenvector สำหรับ Eigenvalue ที่ใหญ่ที่สุด ($\lambda_1 \approx 6.127$)
- แก้สมการ (C-λ₁I)∨₁=0

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{pmatrix} - \lambda_1 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{pmatrix} - 6.127 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{bmatrix} \begin{pmatrix} 3.33 & -3 \\ -3 & 2.91 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 6.127 & 0 \\ 0 & 6.127 \end{pmatrix} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{pmatrix} 3.33 - 6.127 & -3 \\ -3 & 2.91 - 6.127 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{pmatrix} -2.797 & -3 \\ -3 & -3.217 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{pmatrix} -2.797x - 3y \\ -3x - 3.217y \end{pmatrix} = 0$$

$$-2.797x - 3y = 0$$
$$y = \frac{2.797}{3} x \approx 0.93x$$

$$-3x - 3.217y = 0$$
$$y = \frac{3}{2.217} x \approx 0.93x$$

การแปลงเป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วย (Normalization)

$$y \approx 0.93x$$

- 1.เวกเตอร์ตั้งต้น: จาก y \approx 0.93x และเราเลือก x=1 จะได้เวกเตอร์ \vee = [1, 0.93]
- 2.คำนวณขนาด (Magnitude): ใช้ทฤษฎีบทพีทาโกรัส $\|v\| = \operatorname{sqrt}(x^2 + y^2)$
 - O $||v|| = \operatorname{sqrt}(1^2 + 0.93^2) = \operatorname{sqrt}(1 + 0.8649) = \operatorname{sqrt}(1.8649) \approx 1.365$
- 3.ทำให้เป็นเวกเตอร์หนึ่งหน่วย: นำแต่ละส่วนประกอบมาหารด้วยขนาดของมัน $\hat{\mathbf{u}} = \mathbf{v} \ / \ ||\mathbf{v}||$
 - O $x_unit = 1 / 1.365 \approx 0.732$
 - O $y_unit = 0.93 / 1.365 \approx 0.681$
- ผลลัพธ์: เมื่อปัดเศษจะได้ Eigenvector v₁ (PC1) ≈ [0.73, 0.68]
- ขั้นตอนที่ 4 & 5: เลือก PC1 และแปลงข้อมูล
- เราเลือก Eigenvector ที่มี Eigenvalue สูงสุดเป็น Principal Component 1 (PC1)
 - O PC1 = [0.73, 0.68]
- แปลงข้อมูล (Project Data): นำข้อมูลที่ปรับแล้ว (Centered Data) มาคูณ (Dotproduct) กับ PC1
- สูตร: New Coordinate = A' PC1
 - $O A'' = (-2)(0.73) + (2.25)(0.68) \approx 0.07$
 - O B'' = $(-1)(0.73) + (0.25)(0.68) \approx -0.56$
 - $O C'' = (1)(0.73) + (-0.75)(0.68) \approx 0.22$
 - O D" = $(2)(0.73) + (-1.75)(0.68) \approx 0.27$
- ผลลัพธ์: เราได้ลดมิติข้อมูลจาก 2D (x, y) เหลือเพียง 1D!